

Beslissing

van de VREG

met betrekking tot de goedkeuring van een wijziging van de specifieke technische voorschriften voor elektriciteitsproductie-installaties die in parallel werken met het distributienet, vervat in de Synergrid-code C10/11

Inhoud

I.	Inleiding	3
I.1.	Aanleiding.....	3
I.2.	Voorgeschiedenis	3
I.3.	Voorwerp van deze beslissing	3
I.4.	Wettelijk kader	5
1.5.	Procedure	7
I.5.1.	Tijdige indiening	7
I.5.2.	Openbare raadpleging.....	7
II.	Analyse en beoordeling.....	10
II.1.	Inleiding	10
II.2.	Veiligheidsaspect.....	10
II.3.	Impact op andere tekstdelen van C10/11.....	14
II.4.	Meldingsplicht conform TRDE	15
II.5.	Impact op de (leverings)markt volgens toegangscade TRDE	15
II.6.	Tarifaire implicaties	15
II.7.	Reacties stakeholders.....	16
II.8.	Transparantie	17
II.9.	Conclusie	17
	Beschikkend gedeelte	18

I. Inleiding

I.1. Aanleiding

Op 19 juli 2024 werd door Synergrid, namens de Vlaamse elektriciteitsdistributienetbeheerders via werkmaatschappij Fluvius System Operator (hierna “FSO”), een wijziging aan het technisch voorschrift C10/11 ter goedkeuring voorgelegd, meer bepaald het “Amendement C10/11 – tekstvoorstel – 19/07/2024 ‘Decentrale elektriciteitsproductie-installaties zonder vaste verbinding”.

I.2. Voorgeschiedenis

De VREG keurde middels de beslissing BESL-2021-10¹ de laatste versie goed van de specifieke technische aansluitingsvoorschriften voor gedecentraliseerde productie-installaties die in parallel werken met het distributienet, vervat in Synergrid-code C10/11. Deze editie 2.2. van de “specifieke technische voorschriften voor elektriciteitsproductie-installaties die parallel werken met het distributienet” werd op 15 maart 2021 gepubliceerd op de website van Synergrid. Hierna wordt naar deze voorschriften verwezen als “technisch voorschrift C10/11”.

I.3. Voorwerp van deze beslissing

Het thans geldende technisch voorschrift C10/11 vereist een **vaste verbinding** van decentrale productie-installaties (§7.2).

Synergrid heeft een **amendement** voorgelegd waarin deze verplichting wordt geschrapt.

De voorgestelde wijziging betrof in de consultatieversie slechts twee specifieke paragrafen van het technisch voorschrift C10/11, namelijk:

- paragraaf 7.2 over de aansluiting van een decentrale productie-installatie
- paragraaf 2.1 die het toepassingsdomein van het voorschrift omschrijft

Zoals aangegeven in het amendement vallen onder decentrale productie-installaties zonder vaste verbinding een breed gamma aan toestellen die elektrische energie in het net kunnen injecteren, waaronder bijvoorbeeld ook “on-board chargers EV”, mobiele batterijen etc. Dit vloeit voort uit volgende bepaling in paragraaf 2 ‘Toepassingsgebied’ van C10/11: “zonder beperking met betrekking tot de aard van de energiebron van de elektriciteitsproductieeenheid (een primaire energie, zoals verbranding van olie, gas of biobrandstof, waterkracht, wind, zon, etc. of andere bronnen, zoals batterijen);”.

¹ <https://www.vreg.be/nl/document/besl-2021-10>

Synergrid heeft in de periode van 14 februari 2024 tot 14 maart 2024 een **openbare raadpleging** gehouden over dit amendement. In de begeleidende tekst bij de openbare raadpleging geeft Synergrid bijkomende achtergrond mee:

Er is vraag en druk vanuit de markt en de omliggende landen om ook in België installaties zonder vaste verbinding toe te laten. Het gaat dan voornamelijk om kleine installaties met een huishoudelijke stekker die beschikbaar zijn in groothandels en doe-het-zelf zaken (balkon-PV-systemen, kleine mobiele batterijen met stekker, ...). Maar ook bi-directionele on-board chargers voor elektrische voertuigen, mobiele generatoren voor werven en evenementen etc. lopen tegen de huidige beperking aan.

Na intern overleg, informeren over de situatie in de omliggende landen, en overleg met fabrikanten, invoerders en andere betrokken partijen en overheden, heeft CE10 een voorstel voor amendement op C10/11 uitgewerkt om deze verplichting tot vaste verbinding op te heffen.

Het volledige voorschrift C10/11 is en blijft van toepassing. Meer in het bijzonder zijn volgende voorwaarden nu al van toepassing, en blijven dat ook: -Volledige C10/11-conformiteit en C10/26-homologatie blijft verplicht voor deze eenheden

-Aansluitprocedure van C10/11 blijft van toepassing: -Respecteren van de vermogensgrenzen blijft verplicht, in het bijzonder voor “kleine productie-installaties”. De veiligheid en conformiteit met het AREI zijn buiten scope van C10/11, maar blijken in praktijk onder meer opgenomen in de veiligheidsinstructies en wettelijke waarschuwingen van de fabrikant (vb enkel op vast stopcontact, niet in stekkerdoos, niet meerdere op dezelfde kring, ...). Dit kan ook voor de brandverzekering van de netgebruiker relevant of zelfs noodzakelijk zijn.

Naar aanleiding van de ontvangen feedback vanuit de stakeholders, heeft Synergrid nog een aantal tekstuele aanpassingen gedaan ten opzichte van het oorspronkelijk amendement, met impact op twee bijkomende paragrafen 5.2 en 5.3:

- paragraaf 7.2 over de aansluiting van een decentrale productie-installatie
- paragraaf 2.1 die het toepassingsdomein van het voorschrift omschrijft
- paragraaf 5.2 die de algemene indienstnameprocedure beschrijft
- paragraaf 5.3 die de specifieke indienstnameprocedure voor kleine productie-installaties beschrijft

Voorwerp van deze beslissing is de aangepaste versie van het amendement, die bij de VREG op 19 juli 2024 werd voorgelegd ter goedkeuring.

I.4. Wettelijk kader

Artikel 4.2.1 van het Energiedecreet bepaalt dat de technische reglementen voor het beheer, de toegang tot en de aansluiting op het net in ieder geval bevatten:

9° de vaststelling of goedkeuring van niet-tarifaire toegangs- en aansluitingsvoorwaarden

Artikel 1.2.4, §1 van het Technisch Reglement voor de Distributie van Elektriciteit² (hierna afgekort: 'TRDE'),² bepaalt dat de *elektriciteitsdistributienetbeheerders moeten streven, door onderling overleg, naar het opstellen van onder meer technische voorschriften in het kader van dit reglement.*

Het technisch voorschrift C10/11 bevat dergelijke **technische voorschriften**. Meer bepaald geven de distributienetbeheerders, via Synergrid, hierbij invulling aan art. 2.2.52, §1 en §2 van het TRDE:

“De elektriciteitsdistributienetbeheerders leggen gemeenschappelijk de aanvullende technische voorschriften voor aansluitingen van elektriciteitsproductie-eenheden van types A en B en energieopslagsystemen vast en maken die bekend via hun websites. De Algemene Toepassingseisen worden eveneens in deze aanvullende technische voorschriften opgenomen.

Voor noodgroepen kunnen afwijkingen op deze technische regels gelden.

Nieuwe elektriciteitsproductie-eenheden van types A, B, C of D, alsook bestaande elektriciteitsproductie-eenheden van het type C of D die een substantiële modernisering ondergaan, moeten voldoen aan de Algemene Toepassingseisen.

De elektriciteitsdistributienetbeheerders stellen in samenspraak met de transmissienetbeheerder de definitie, criteria en procedure voor substantiële modernisering op en leggen deze na publieke consultatie voor aan de VREG ter goedkeuring.”

² Technisch Reglement voor de Distributie van Elektriciteit in het Vlaamse Gewest van 24 maart 2023, BS 13 april 2023 (met inwerkingtreding op diezelfde dag), te raadplegen op https://www.vreg.be/sites/default/files/document/bijlage_1_trde_2023.pdf

Artikel 1.2.4 TRDE bepaalt dat alle voorwaarden voor aansluiting of toegang, vervat in onder meer technische voorschriften, onderworpen zijn aan de **goedkeuring** van de VREG.

[...]

§2. Alle modelcontracten, reglementen, technische voorschriften, procedures en formulieren van de elektriciteitsdistributienetbeheerder, opgesteld in uitvoering van dit reglement, alsook elke wijziging daaraan, moeten voldoende ruim voorafgaand aan de beoogde inwerkingtreding ervan overgemaakt worden aan de VREG.

§3. De voorwaarden voor de aansluiting op of de toegang tot het elektriciteitsdistributienet, vervat in documenten, vermeld in §2, zijn onderworpen aan de voorafgaandelijke goedkeuring van de VREG volgens de procedure bepaald in §5. De VREG kan deze voorwaarden voor de aansluiting op of de toegang tot het elektriciteitsdistributienet bovendien te allen tijde, al dan niet op verzoek van belanghebbenden, op eigen initiatief wijzigen of laten wijzigen volgens de procedure bepaald in §6.

[...]

De VREG gaat na of de voorwaarden transparant, niet-discriminerend en evenredig zijn.

Gelet op het feit dat het technisch voorschrift C10/11 voorwaarden bevat voor aansluitingen op het elektriciteitsdistributienet, valt dit document onder de goedkeuringsbevoegdheid van de VREG. In geval van een goedkeuringsbevoegdheid gaat de goedkeurende overheid na of de goed te keuren akte overeenstemt met de regelgeving en conform is met het algemeen belang. Daarbij gaan we na of de erin vervatte voorwaarden transparant, redelijk en niet-discriminerend zijn (zoals bepaald is in art. 1.2.4, §3, laatste lid TRDE).

De **procedure** die hierbij gevolgd moet worden, is bepaald in art. 1.2.4, §5 TRDE: de netbeheerder moet alle belanghebbenden consulteren met betrekking tot de nieuwe voorwaarden op de wijze bepaald in §7, en daarna het voorstel van gewijzigde tekst, na consultatie, samen met de opmerkingen van de geconsulteerde partijen en een motivering voor de niet aangehouden opmerkingen op het voorstel, overmaken aan de VREG met het oog op de goedkeuring.

De VREG neemt binnen een redelijke termijn na ontvangst van het voorstel en de resultaten van de publieke consultatie een beslissing tot goedkeuring, tot verzoek om herziening van het voorstel, of tot weigering van de goedkeuring (art. 1.2.4, §5, 2de lid).

De consultatie van belanghebbenden, bedoeld in §5, houdt in dat de belanghebbenden op de meest efficiënte manier bereikt en geïnformeerd worden van het voorstel, opmerkingen op het voorstel kunnen formuleren, alsook geïnformeerd worden over de wijze waarop met deze opmerkingen werd omgegaan door de elektriciteitsdistributienetbeheerder, inclusief de omstandige motivering daarvan. De elektriciteitsdistributienetbeheerder hanteert hiervoor een door de VREG goedgekeurde consultatieprocedure die minstens aan deze voorwaarden voldoet.

De elektriciteitsdistributienetbeheerder legt een voorstel voor consultatieprocedure, vermeld in het voorgaande lid, ter goedkeuring voor aan de VREG. De VREG neemt uiterlijk 60 dagen na ontvangst van het voorstel een beslissing tot goedkeuring, tot verzoek om herziening ervan, of tot weigering van de goedkeuring. Deze termijn kan, mits motivering en akkoord van de elektriciteitsdistributienetbeheerder, worden verlengd.

Wat betreft technische aansluitingsvoorwaarden of wijzigingen daaraan werd nog geen voorstel voor consultatieprocedure ter goedkeuring voorgelegd³.

Er kan ook worden gewezen op de Europese richtlijn 2024/1711 tot wijziging van de Elektriciteitsrichtlijn⁴, die in art. 15a het volgende bepaalt:

9. De lidstaten kunnen de installatie van plug-in mini-zonne-energiesystemen met een capaciteit van maximaal 800 W in en op gebouwen bevorderen.

De consideransen van de richtlijn bevatten hierover volgende verduidelijking:

(25) Plug-in mini-zonne-energiesystemen kunnen samen met andere systemen en technologieën het gebruik van hernieuwbare energie doen toenemen en de betrokkenheid van burgers bij de energietransitie stimuleren. De lidstaten moeten in staat zijn om de invoering van die systemen te bevorderen om de administratieve en technische lasten te verminderen. De regulerende instanties moeten de nettarieven voor het invoeren van elektriciteit uit plug-in mini-zonne-energiesystemen kunnen vaststellen of de methodiek voor het berekenen van die tarieven kunnen bepalen. Afhankelijk van de situatie in een lidstaat zouden de tarieven zeer laag of zelfs nul kunnen zijn, maar ze moeten in ieder geval kostengetrouw, transparant en niet-discriminerend zijn.

Deze richtlijn moet op datum van publicatie van deze beslissing nog worden omgezet in nationale regelgeving.

1.5. Procedure

1.5.1. Tijdige indiening

Het voorliggende amendement werd voldoende ruim voorafgaand aan de beoogde inwerkingtreding ervan overgemaakt aan de VREG zoals bepaald in art. 1.2.4, §2 TRDE.

Op 15 december 2023 heeft Synergrid in een informeel overleg met de VREG haar intenties kenbaar gemaakt. Een inwerkingtreding van de voorliggende wijzigingen is pas voorzien in het voorjaar van 2025. (De publicatie ervan is wel voorzien in het najaar van 2024. Dit omdat een eis tot homologatie wordt ingevoerd, en dit homologatieproces enige tijd vergt.)

1.5.2. Openbare raadpleging

De procedure die bij een openbare raadpleging gevolgd moet worden, is bepaald in art. 1.2.4, §5 jo. §7 van het TRDE (zie hoger, wettelijk kader).

Deze procedure houdt in dat, voorafgaand aan het voorleggen aan de VREG, ter goedkeuring, van nieuwe voorwaarden, een verplichte consultatie van belanghebbenden moet plaatsvinden.

Consultatie: voldoet deze aan de gestelde kwaliteitseisen?

³ zie beslissing [BESL-2022-33](#), p. 6

⁴ [Richtlijn \(EU\) 2024/1711 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 tot wijziging van de Richtlijnen \(EU\) 2018/2001 en \(EU\) 2019/944 inzake het verbeteren van de opzet van de elektriciteitsmarkt van de Unie](#)

Zoals onder het wettelijke kader vermeld: art. 1.2.4., §7 TRDE bepaalt de minimale kwaliteitseisen van een consultatie. Het gaat om volgende eisen:

- *de belanghebbenden worden op de meest efficiënte manier bereikt en geïnformeerd van het voorstel,*
- *de belanghebbenden kunnen opmerkingen op het voorstel formuleren,*
- *de belanghebbenden worden geïnformeerd over de wijze waarop met deze opmerkingen werd omgegaan door de elektriciteitsdistributienetbeheerder, inclusief de omstandige motivering daarvan*

Deze eisen worden hierna besproken:

1. de belanghebbenden worden op de meest efficiënte manier bereikt en geïnformeerd van het voorstel

FSO moet een zo ruim mogelijk publiek van belanghebbenden m.b.t. het voorstel informeren.

De consultatie werd aangekondigd op de website van FSO⁵ alsook op de publieke consultatiepagina van Synergrid⁶. Daarnaast hebben zowel FSO als Synergrid de belanghebbenden actief geïnformeerd via mailing, op respectievelijk 1 maart 2024 en 14 februari 2024.

2. de belanghebbenden worden geïnformeerd van het voorstel

Belanghebbenden werden geïnformeerd van de inhoud van het voorstel door het beschikbaar stellen van het voorstel tot wijziging, alsook een toelichting, op de publieke consultatiepagina van Synergrid⁷, waarnaar verwezen werd op de consultatiepagina van FSO⁸.

Het voorstel tot wijziging gaf duidelijk de wijzigingen weer in de op dat moment geldende versie van het voorschrift.

De daarbij gevoegde toelichting gaf inhoudelijke achtergrondinformatie bij de wijziging.

3. de belanghebbenden kunnen opmerkingen op het voorstel formuleren

De VREG stelt vast dat, door middel van de publieke consultatie die plaatsvond van 14 februari 2024 tot 14 maart 2024, en dus 1 maand duurde, de belanghebbenden in de mogelijkheid werden gesteld om te reageren op de ter goedkeuring voorliggende wijzigingen aan het technisch voorschrift C10/11. Tien (10) belanghebbenden hebben tijdens de consultatie een formele reactie ingediend op het wijzigingsvoorstel.

4. de belanghebbenden worden geïnformeerd over de wijze waarop met deze opmerkingen werd omgegaan door de elektriciteitsdistributienetbeheerder, inclusief de omstandige motivering daarvan

Na de consultatie werd een consultatieverslag opgesteld, dat de ontvangen opmerkingen van de geconsulteerde partijen bevat, alsook een motivering voor de niet-aangehouden opmerkingen op het voorstel. Het consultatieverslag werd samen met het amendement ingediend bij de VREG. Een niet-confidentiële versie wordt nog gepubliceerd.

⁵ partner.fluvius.be/nl/openbare-raadplegingen/consultatie-amendement-technisch-voorschrift-c10-11

⁶ www.synergrid.be/nl/documentencentrum/openbare-raadpleging/amendement-c10-11-openbare-raadpleging

⁷ www.synergrid.be/nl/documentencentrum/openbare-raadpleging/amendement-c10-11-openbare-raadpleging

⁸ partner.fluvius.be/nl/openbare-raadplegingen/consultatie-amendement-technisch-voorschrift-c10-11

Conclusie

De consultatie van de belanghebbenden voor het voorliggende voorstel van aansluitingscontract voldoet aan de kwaliteitseisen vermeld in art. 1.2.4., §7 TRDE.

II. Analyse en beoordeling

II.1. Inleiding

De inhoudelijke analyse van het amendement is uitgevoerd vanuit verschillende invalshoeken. Het resultaat van de analyse op vlak van deze verschillende aspecten is opgenomen in onderstaande paragrafen.

II.2. Veiligheidsaspect

Het huidige technisch voorschrift C10/11 vereist een vaste verbinding van decentrale productie-installaties (§7.2 Aansluiting):

“De elektriciteitsproductie-eenheid moet via een vaste bekabeling (die niet zonder gereedschap kan verwijderd worden) zijn aangesloten op de elektrische installatie van de DNG. Het is immers verboden om een elektriciteitsproductie-eenheid die aangesloten wordt via een stekker parallel te laten werken met het distributienet (noot 18). Als een DNG een dergelijk systeem op zijn elektrische installatie wil aansluiten, dan moet de stekkeraansluiting vervangen worden door een vast bekabelde aansluiting en moet de procedure tot indienstname zoals beschreven in hoofdstuk 5 van dit document gevolgd worden.”

Noot 18 verduidelijkt welke installaties hiermee bedoeld worden:

18 Het betreft meestal kleine draagbare omvormers waarop draagbare zonnepanelen aansluitbaar zijn als energiebron en waarmee gangbare toepassingen zoals verlichting, ventilatie, computers, laptops, smartphones en dergelijke kunnen gevoed worden, op 230 V AC of 12 V DC. Dergelijke systemen worden door verscheidene fabrikanten aangeboden op de markt. Naast eenheden die enkel off-grid werken, bijvoorbeeld op plaatsen waar geen elektrisch distributienet beschikbaar is, zijn er ook uitvoeringen beschikbaar die uitgerust zijn met een standaard huishoudelijke stekker, met als doel deze aan te sluiten op het huishoudelijk elektriciteitsnet.

Verder geeft noot 18 meer achtergrond bij de weigeringsgrond. Er wordt verwezen naar belangrijke gevaren (die voor de verdere bespreking in deze analyse een volgnummer hebben meegekregen):

Het gebruik van deze laatste systemen met huishoudelijke stekker kan belangrijke gevaren inhouden, zowel voor de uitbating van het distributienet, als voor de interne elektrische installatie en zijn gebruikers:

- *Het gedrag van dergelijke systemen bij optredende netstoringen (frequentievariëaties, spanningsvariëaties, spanningsdips, etc.) is niet gekend: het is niet geweten of de nodige beveiligingen en regelingen hiervoor intern ingebouwd zijn. (Geen homologatie via de lijst C10/26) [gevaar 1]*
- *Indien de omvormer met stekker energie terugvoedt naar het net, en een grote verbruiker op dezelfde kring wordt aangesloten, kunnen plaatselijk in de huishoudelijke installatie grotere stromen circuleren dan aan het begin van de kring waar de beveiliging ervan zich bevindt.*

De beveiliging van die kring kan deze grotere stroom mogelijk niet detecteren en dus ook niet tijdig afschakelen indien deze de voorziene maximale waarde voor die kring zou overschrijden.

[gevaar 2]

- *Er wordt eveneens gevreesd dat er intern grotere foutstromen kunnen circuleren die elkaar op niveau van de differentieelbeveiliging compenseren tot onder het drempelniveau, waardoor de differentieelbeveiliging mogelijk niet correct reageert. **[gevaar 3]***

- *Indien de uitrusting niet voorzien is van een adequate afschakelveiligheid in de omvormer, kunnen de stekkerpinnen onder spanning komen te staan, wat de aanraakveiligheid voor personen in het gedrang brengt. Ook stekkerpinnen van andere contactdozen op dezelfde kring kunnen ongewenst en onverwacht onder spanning komen te staan. **[gevaar 4]***

Thans wordt dit verbod geschrapt: een vaste verbinding is niet meer vereist. Ook installaties met stekker-aansluiting worden dus toegelaten.

In haar toelichting geeft Synergrid niét aan dat er, bijvoorbeeld op basis van voortschrijdend inzicht, intussen een andere inschatting is van de potentiële gevaren. Dit wil zeggen dat deze vier gevaren ook na een eventuele introductie van het amendement nog steeds beheerst moeten worden. Synergrid geeft aan hoe het hiermee wil omgaan.

Het eerste gevaar wordt opgevangen door het uitvoeren van een homologatie. Ook na inwerkingtreding van het amendement (dus een nieuwe versie van het technisch voorschrift C10/11), is dit gevaar dus afdoende beheerst.

Wat betreft het vierde gevaar (inzake rechtstreekse aanraking van eventueel onder spanning staande pinnen van het toestel) heeft Synergrid tijdens overleg op 19 september bevestigd dat dit mee getest wordt bij de homologatietesten. De beheersing van dit gevaar is aldus eveneens ondervangen via het homologatieproces van Synergrid.

Wat betreft het tweede en derde gevaar stelt Synergrid dat dit niet binnen de scope valt van het technisch voorschrift C10/11, maar wel binnen de scope van het Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties (AREI), dat als doel heeft het minimale veiligheidsniveau van elektrische installaties te verzekeren. In haar reactie op de publieke consultatie vermeldt Synergrid hierover het volgende:

“De bezorgdheden die momenteel in de huidige tekst vermeld staan in §7.2, hebben betrekking op de AREI-conformiteit die in principe buiten de scope van het voorschrift C10/11-valt. Daarom werden deze verwijderd in het voorstel van amendement. Er moet een duidelijk onderscheid gemaakt worden tussen de veiligheid en stabiliteit van het openbare verdeelnet (bevoegdheid netbeheerders) en veiligheid van de installatie van een netgebruiker (bevoegdheid AREI). De focus van het voorschrift C10/11 ligt op het eerste gedeelte, gezien het tweede gedeelte voorzien is in het AREI en buiten scope van C10/11.”.

De VREG volgt deze argumentatie wat betreft de scheidingsgrens van verantwoordelijkheden en de afbakening van de scope van technisch voorschrift C10/11:

- de maatregelen met het oog op de veiligheid en stabiliteit van het distributienet behoren tot de gewestelijke bevoegdheid, en kunnen dus het voorwerp uitmaken van gewestelijke regelgeving, zoals het technisch voorschrift C10/11;

- de veiligheid van de elektrische installatie van een netgebruiker behoort tot de federale bevoegdheid. Dit kan dus enkel het voorwerp uitmaken van federale regelgeving, zoals het AREI.⁹

Door het huidige principiële verbod van installaties zonder vaste verbinding, bepaald in het technisch voorschrift C10/11, was er tot hiertoe geen noodzaak om de eventuele gevaren voor de veiligheid van de elektrische installatie van een netgebruiker, verbonden aan dit type toestellen, te ondervangen middels federale veiligheidsvoorschriften (concreet: het AREI). Nu het principiële verbod, bepaald in het huidige technisch voorschrift C10/11, wegvalt, is deze noodzaak er mogelijk wel. Eventuele veiligheidsrisico's m.b.t. de elektrische installatie van een netgebruiker moeten door de federaal bevoegde overheid gedetecteerd worden, en zo nodig, ondervangen worden door de introductie van extra veiligheidseisen (in het AREI).

In een reactie binnen het kader van de openbare consultatie, maakt Synergrid melding van een overleg met de FOD Economie:

- Voorafgaand aan het lanceren van deze consultatie, organiseerde Synergrid een overleg met FOD Economie, om de reden en inhoud van het C10/11-amendement toe te lichten, en hun standpunt vanuit AREI-oogpunt te kennen. FOD Economie bevestigde na dit overleg dat het AREI plug-and-play systemen niet verbiedt en dat op vlak van AREI de huidige AREI-voorschriften voldoende lijken om deze systemen toe te laten.

- Eventuele vermogenbeperkingen op basis van veiligheidsoogpunten zoals voorzien in het AREI vallen buiten het regelgevend kader van het document C10/11.

Na afloop van de publieke consultatie heeft Synergrid vastgesteld dat een groot aandeel van de opmerkingen betrekking had op de aspecten gelinkt aan het AREI. Synergrid heeft de FOD Economie om een bijkomend advies gevraagd, dat verkregen werd op 10 juni 2024. Dit advies lag in lijn met de eerdere terugmelding die hierboven is vermeld.

Art 2.2.41 van het TRDE bepaalt in §1:

“Elke aansluiting, alsook elke installatie van een elektriciteitsdistributienetgebruiker die op het elektriciteitsdistributienet is aangesloten, moet voldoen aan de normen en de reglementering die op elektrische installaties van toepassing zijn, de voorschriften van dit reglement en het aansluitingscontract of -reglement.”

Hetzelfde artikel bepaalt in §4: *“De elektriciteitsdistributienetgebruiker en de eigenaar van het goed in kwestie treffen de nodige voorzorgen om iedere beschadiging aan de aansluiting te voorkomen.”* en in §6 dat *“De installaties van de elektriciteitsdistributienetgebruiker mogen bij de elektriciteitsdistributienetbeheerder of bij derden geen risico's, schade of hinder van welke aard ook veroorzaken.”*

Het is in die zin belangrijk dat de geldende reglementering, in dit geval in het bijzonder ook het AREI, voldoende duidelijk is over de beoogde toepassingen. In het kader van de publieke consultatie werden hierover verschillende opmerkingen gemaakt.

⁹ als bevestigd door het Advies van de Raad van State nr. 75.164/VR/16 van 28 maart 2024, zie randnummer 3.4.2: *‘de bevoegdheid om, als accessorium van de **gewestelijke bevoegdheid** voor de elektriciteitsdistributie, **veiligheidsvoorschriften voor te schrijven voor de distributienetten** en het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, kan immers niet zo ver reiken dat ook **veiligheidsvoorschriften** zouden worden vastgesteld voor **alle installaties die aan dat net worden gekoppeld**, maar er geen intrinsiek deel van uitmaken’*

Gezien de bezorgdheid van de VREG omtrent de veiligheid van de binneninstallatie van de netgebruiker vond, op vraag van VREG, een bijkomend overleg plaats met Synergrid en de FOD Economie op 19 september 2024. De FOD Economie maakte zijn analyse nadien schriftelijk over via e-mail van 20 september 2024. Hierin wordt gesteld dat *“het Algemeen Reglement op de elektrische installaties (AREI) de aansluiting van plug-and-play-toestellen op elektrische installaties niet verbiedt”*. Wat betreft de veiligheid van de toestellen zelf, verwijst de analyse naar de CE-markering:

“Het elektrisch materieel dat over een CE-markering en een EU-conformiteitsverklaring beschikt wordt dus beschouwd als veilig materieel. De plaatsing en het gebruik van elektrisch materieel moet dus de gebruiksaanwijzingen en de veiligheidsvoorschriften van de fabrikant naleven.”

Wat betreft de inbouw van de toestellen in de elektrische installatie, en de compatibiliteit ermee, stelt de FOD Economie dat **het AREI al voorziet in voldoende veiligheidsmaatregelen, mits ook het naleven van de instructies van de fabrikant:**

“De eigenaar, beheerder of uitbater moet dus zorgen voor de compatibiliteit tussen het plug-and-play toestel en zijn elektrische installatie, zodat personen en goederen geen gevaar zouden lopen. Elke gevaarlijke wederzijdse invloed moet worden vermeden. Dat heeft onder meer betrekking op de bescherming tegen elektrische schokken, de bescherming tegen overstroom, de veiligheidsonderbreking. Het AREI voorziet al in voldoende veiligheidsmaatregelen om deze compatibiliteit en een veilige elektrische installatie te garanderen, mits ook de naleving van de instructies van de fabrikant. Indien deze compatibiliteit niet wordt gegarandeerd, is het dus de verantwoordelijkheid van de eigenaar, beheerder of uitbater van de elektrische installatie om de nodige wijzigingen aan de elektrische installatie aan te brengen overeenkomstig de voorschriften van het AREI.”

De VREG **neemt louter akte** van deze analyse van de ter zake federaal bevoegde instantie, aangezien de veiligheid van installaties die aan het net worden gekoppeld maar er geen intrinsiek deel van uitmaken, en de vereiste voorschriften om deze veiligheid te borgen, tot de bevoegdheid van de federale overheid behoort.

Ten slotte, wat betreft de vervanging van de huidige tekst van §7.2 (inzake de aansluiting) van de C10/11 door volgende tekst:

De aansluiting van de elektriciteitsproductie-eenheid op de elektrische installatie van de DNG gebeurt op een veilige manier in overeenstemming met:

- *de toepasselijke wettelijke verplichtingen;*
- *de toepasselijke normatieve referenties;*
- *volgens de regels van goed vakmanschap*

stellen we vast dat terecht wordt verwezen naar ook andere na te leven reglementering. Dit geldt voor alle installaties die onder het toepassingsgebied ressorteren. Wat de ‘regels van goed vakmanschap’ betreffen, merkt de VREG op dat het voldoen hieraan zich voor een stekkeraansluiting maar kan beperken tot het volgen van de meegeleverde instructies van de fabrikant, aangezien er geen tussenkomst is van een vakman.

II.3. Impact op andere tekstdelen van C10/11

Zoals aangegeven in paragraaf I.2 'Voorwerp van de beslissing', betreft voorgestelde wijziging slechts vier specifieke paragrafen van het technisch voorschrift C10/11, namelijk:

- paragraaf 7.2 over de aansluiting van een decentrale productie-installatie
- paragraaf 2.1 die het toepassingsdomein van het voorschrift omschrijft
- paragraaf 5.2 die de algemene indienstnameprocedure beschrijft
- paragraaf 5.3 die de specifiek indienstnameprocedure voor kleine productie-installaties beschrijft

De VREG heeft in het kader van zijn analyse zelf ook een screening gedaan van het huidige technisch voorschrift C10/11, om na te gaan of er geen inconsistenties ontstaan door de voorgestelde wijzigingen. Hieronder worden een aantal aandachtspunten behandeld.

In hoofdstuk 5 *Procedure tot indienstname en buitendienststelling* is in een specifieke paragraaf 5.3 *Vereenvoudigde procedure voor een kleine productie-installatie* voorzien. Deze vereenvoudigde procedure bevat een aantal stappen die hieronder verder worden besproken:

- Stap 3 Uitvoering

Deze stap bepaalt een aantal bijzondere aandachtspunten voor een nieuwe elektriciteitsproductie-eenheid. De vermelde aandachtspunten vallen bij plug-and-play oplossingen buiten de vrijheidsgraden van de installateur. Daarom dienen deze aandachtspunten te ondervangen worden via het proces van homologatie.

- Stap 4 Keuring

In het originele tekstvoorstel (dat geconsulteerd werd) was er geen uitzondering opgenomen, wat zou impliceren dat er krachtens technisch voorschrift C10/11 steeds een keuring zou geëist worden, ongeacht de aansluitvorm. Er is zelfs expliciet vermeld: "*De conformiteitsverklaring is een noodzakelijke voorwaarde om de elektriciteitsproductie-installatie te mogen melden bij de DNB en in gebruik te mogen nemen*". In het kader van de publieke consultatie geeft Synergrid aan dat de al dan niet noodzaak tot keuring de bevoegdheid van het AREI is en heeft het in het ter goedkeuring voorgelegde tekstvoorstel een clause toegevoegd om hieraan tegemoet te komen: "*tenzij een (her)keuring volgens het AREI niet verplicht is*". Met deze toevoeging is er geen inconsistentie tussen het beoogde doel van Synergrid en de tekst, en ook niet tussen verschillende tekstdelen van het technisch voorschrift C10/11.

- Stap 5 Melding van de installatie bij de distributiebeheerder aan de hand van technisch dossier

Daar waar in stap 4 een uitzonderingsclausule is toegevoegd, specifiek gericht om de beoogde omgang met plug-and-play toepassingen te ondervangen, bevat finaal stap 5 géén tekstaanpassing. Dit impliceert dat voor de ingebruikname van een plug-and-play toepassing steeds ook een technisch dossier ingediend zou moeten worden dat voldoet aan al de vermelde vereisten. De VREG heeft aan Synergrid een aantal bijkomende vragen gesteld om de omgang hiermee te verduidelijken. Wat betreft de aspecten gelinkt aan het verslag van het erkend organisme, beschreven in stap 4, geeft Synergrid aan dat deze impliciet ook wegvallen wanneer er geen keuring volgens het AREI verplicht is. De andere items zijn gelinkt aan het inzetten van gehomologeerd materiaal.

Binnen stap 5 is vermeld dat *“Enkel na een volledig ingediend technisch dossier mag overgegaan worden naar STAP 6.”*

- Stap 6 Indienstname

Er wordt in de vereenvoudigde procedure gebruik gemaakt van het “fit and inform” principe, waarbij geen schriftelijke goedkeuring van de distributienetbeheerder voor de indienstname van de installatie vereist is, of volgens de tekst in Stap 6: *“Het correct doorlopen van de voorgaande stappen geldt als toelating van de DNB om de elektriciteitsproductie-eenheid aan te sluiten op het distributienet. De DNG kan dan ook de elektriciteitsproductie-eenheid in dienst nemen zonder expliciete, schriftelijke toelating van de DNB.”*.

II.4. Meldingsplicht conform TRDE

Het amendement maakt melding van de meldingsplicht, meer bepaald via stap 5 *‘Melding van de installatie bij de distributiebeheerder aan de hand van technisch dossier’* (zie bespreking in paragraaf II.3). Dit geldt dus ook voor de krachtens de voorliggende wijziging toegelaten installaties met stekker aansluiting.

Het amendement is hiermee conform het TRDE, dat meldingsplichten oplegt (cfr. art. 2.2.53 en art. 2.2.89 TRDE).

II.5. Impact op de (leverings)markt volgens toegangscodes TRDE

De regelgeving, inclusief de technische regulering, maakt geen onderscheid naargelang de aansluitwijze van decentrale productie-installaties. Voor plug-and-play toepassingen zijn dus dezelfde regels van toepassing als voor vaste aansluitingen. Dit impliceert onder meer ook de noodzaak om een digitale meter te installeren zodra een decentrale productie-installatie wordt aangemeld bij een klassieke meter, conform artikel 4.1.22/2 van het Energiedecreet en artikel 3.1.52 van het Energiebesluit.

Het amendement C10/11 impliceert geen strijdigheden met de regelgeving.

II.6. Tarifaire implicaties

Aangezien voor de middels het amendement toegelaten aansluiting van installaties met stekker aansluiting moet voldaan worden aan de meldingsplicht als bepaald in het TRDE (cfr. supra), zoals ook het geval is bij de installaties met vaste aansluiting, maakt het vanuit tarifair oogpunt niet uit of de netgebruiker een klassieke meter dan wel digitale meter heeft op het moment van aansluiten.

De (tarifaire) gevolgen zijn dus analoog als bij installaties met vaste aansluiting:

- In het geval van de klassieke meter, en na het melden van de plug-and-play installatie, zal de netgebruiker automatisch het prosumentarief (titel 6.2.5, Tariefmethodologie 2025-2028) aangerekend krijgen tot op het moment dat de digitale meter wordt geïnstalleerd ter vervanging van de klassieke meter. De omschakeling naar de digitale meter gebeurt door FSO automatisch na het melden van de installatie. FSO maakt een afspraak voor de installatie van de digitale meter en plaatst die maximum 90 dagen na de aanmelding van de nieuwe PV-installatie, de bijkomende installatie of bij uitbreiding van de bestaande installatie.

Voor de aanrekening van het prosumentarief en de berekening ervan is het belangrijk dat, bij de melding, duidelijk is wat het AC-vermogen van de omvormer is.

- In het geval reeds een digitale meter aanwezig is, is het injectietarief volgens de tariefmethodologie van toepassing. (Titel 6.2.4, Tariefmethodologie 2025-2028).

II.7. Reacties stakeholders

Zoals hoger in deze beslissing vermeld, reageerden 10 stakeholders op de publieke consultatie.

Synergrid heeft hier 17 opmerkingen uit gedestilleerd. De terugmelding van Synergrid op deze opmerkingen valt uiteen als:

- 1 geaccepteerd
- 1 deels geaccepteerd
- 12 notie van genomen
- 3 geweigerd

De drie geweigerde opmerkingen betreffen bezorgdheden over de veiligheid bij het schrappen van de verplichting om een vaste aansluiting te hebben. Deze thematiek is hogerop besproken in paragraaf II.2.

De geaccepteerde opmerking betreft een tekstuele aanpassing ter conformering aan de terminologie van het AREI, zonder significante inhoudelijke impact.

De deels geaccepteerde opmerking betreft ook een tekstuele aanpassing, op zich zonder significante inhoudelijke impact. Echter, is hierbij ook een vermelding gemaakt van aanpassingen in hoofdstuk 5 (aansluitprocedure), waar men een "uitzonderingsclausule" met betrekking tot keuringsplicht heeft toegevoegd. Deze thematiek is eveneens besproken in paragraaf II.2.

Bij de opmerkingen waar Synergrid notie van heeft genomen en die betrekking hebben op het veiligheidsaspect, verwijst Synergrid door naar het AREI. Verder benadrukt Synergrid het belang van de verplichte homologatie C10/26 die *"mede als doel heeft een minimaal veiligheidsniveau te vereisen ook voor deze kleine toestellen."* Met de verplichte homologatie worden de veiligheidsaspecten van de toestellen zelf en de samenhang met het distributienet ondervangen, zoals uiteengezet in paragraaf II.2. Synergrid vreest verder *"dat indien het verbod op plug-and-play van kracht blijft, netgebruikers deze toestellen toch zullen installeren. Indien er dan geen minimale controle is via de C10/26, zet dit vermoedelijk de deur open voor minderwaardig onveilig materiaal dat vrij beschikbaar is op de markt."*

Eén reactie vanuit de stakeholders stelt dat het homologatieproces zorgt voor potentieel verouderd (omwille van de doorlooptijd van het homologatieproces) en duurder (omwille van de kostprijs verbonden aan het homologatieproces) materiaal. De VREG neemt net als Synergrid notie van deze bezorgdheid, maar volgt Synergrid in het verplicht houden van een homologatie om de risico's te beheersen. De VREG oordeelt dat dit homologatieproces niet onnodig zwaar mag zijn.

Eén reactie is de verwelkoming van dit voorstel door een leverancier van een plug-and-play toestel. Synergrid geeft mee dat deze leverancier haar toestel kan aanmelden voor homologatie, als het C10/11 voorschrift is goedgekeurd.

Een aantal opmerkingen waar Synergrid notie van heeft genomen betreft opmerkingen over tekstdelen die geen deel uit maken van het amendement.

Vanuit de sector werd ook de bezorgdheid geuit om een gelijk speelveld te behouden ten opzichte van installaties met vaste aansluiting. Onder de voorwaarde van het behoud van een meldingsplicht, en de bijhorende gevolgen uiteengezet in voorgaande paragrafen, is hieraan voldaan.

II.8. Transparantie – publicatie en inwerkingtreding

De nieuwe versie moet online beschikbaar zijn. Het gaat om aansluitingsvoorwaarden van de distributienetbeheerders, dus dit moet beschikbaar gesteld worden op hun website of deze van hun werkmaatschappij (al dan niet door een link naar een andere website, zoals deze van Synergrid).

Het moet voor de belanghebbenden duidelijk zijn welke regels van toepassing zijn, vanaf welke datum. Daarom is het opportuun dat het amendement geïncorporeerd wordt in het voorschrift C10/11, waarbij duidelijk wordt aangegeven dat het om een nieuwe versie gaat.

Daarbij moet, ten slotte, ook de datum van inwerkingtreding weergegeven worden. Uit overleg met Synergrid (cfr. supra) bleek dat de inwerkingtreding van de voorliggende wijzigingen pas voorzien zou zijn in het voorjaar van 2025. De publicatie wordt voorzien in het najaar van 2024 om de fabrikanten in de gelegenheid te stellen het vereiste homologatieproces voorafgaande aan de inwerkingtreding van de wijzigingen te doorlopen. Omwille van de noodzaak van het vlotte verloop van het homologatieproces, en de voorspelbaarheid van het op de markt brengen en kunnen installeren van de beoogde toestellen, achten we het opportuun te vereisen dat de inwerkingtreding van de voorliggende wijzigingen uiterlijk op 31 mei 2025 wordt voorzien.

II.9. Conclusie

Aangezien de voorgestelde wijzigingen aan het technische voorschrift C10/11 niet in strijd zijn met hogere regelgeving, en transparant, niet-discriminerend en evenredig zijn, keurt de VREG deze goed.

De wijzigingen betreffen wijzigingen aan technische voorschriften met het oog op de veiligheid en stabiliteit van het distributienet. Deze technische voorschriften handelen niet over voorschriften met het oog op de veiligheid van de elektrische installatie van een netgebruiker, gezien dit tot de federale bevoegdheid behoort.

Het amendement, voorwerp van deze beslissing, wordt best geïncorporeerd in het voorschrift C10/11, waarbij duidelijk wordt aangegeven dat het om een nieuwe versie van de C10/11 gaat, inclusief de datum van inwerkingtreding.

Beschikkend gedeelte

De VREG beslist:

Artikel 1. de wijzigingen aan het Synergridvoorschrift C10/11, beschreven in punt 2 van het in bijlage gevoegde “Amendement C10/11 – tekstvoorstel – 19/07/2024 ‘Decentrale elektriciteitsproductie-installaties zonder vaste verbinding””, die onder zijn bevoegdheid ressorteren, goed te keuren op voorwaarde dat deze wijzigingen ten laatste op 31 mei 2025 in werking treden;

Artikel 2. te verklaren dat de beslissing in werking treedt op de dag van de publicatie op de website van de VREG.

Voor de VREG,

Sint-Joost-ten-Node,

Digitally signed by
Pieterjan Renier
Ondertekend door: Pieterjan Renier (Signature)
Ondertekentijd: 16-10-2024 | 14:25:39 CEST
 C: BE
Uitgever: Citizen CA
F26A5D189DB443D892EFA7DB82D18350

Pieterjan Renier
Algemeen directeur

Bijlage:

Amendement C10/11 – tekstvoorstel – 19/07/2024 ‘Decentrale elektriciteitsproductie-installaties zonder vaste verbinding’ Technisch voorschrift C10/11